

Gemeente Maashorst

**Accountantsverslag
controle 2023**

Aan de gemeenteraad
van de gemeente Maashorst
Postbus 83
5400 AB Uden

Heliumstraat 64
2718 SL ZOETERMEER
telefoon (088) 236 80 00
e-mail Audit@flynth.nl

kenmerk	behandeld door	datum
661078999/RS/2095	R.L. van der Sande MSc RA	2 juli 2024
onderwerp		
Accountantsverslag 2023		

Geachte leden van de raad,

Hierbij ontvangt u ons accountantsverslag over het boekjaar 2023. Dit verslag bevat de belangrijkste uitkomsten van de door ons uitgevoerde werkzaamheden, waarvan wij vinden dat die voor u relevant zijn voor een goed begrip van de jaarrekening 2023 en voor het beoordelen van de financiële positie van de gemeente Maashorst.

De jaarrekening is opgesteld onder verantwoordelijkheid van het college. In overeenstemming met uw opdracht hebben wij de jaarrekening 2023 gecontroleerd.

Deze rapportage beschrijft op hoofdlijnen onze controleaanpak en de belangrijkste aangelegenheden die wij tijdens onze controle in overweging hebben genomen. Wij zijn van mening dat de reikwijdte van onze werkzaamheden en de resultaten daarvan een deugdelijke basis vormen voor ons oordeel over de jaarrekening 2023 van de gemeente Maashorst.

Wij hebben deze rapportage op 1 juli 2024 met uw audit commissie besproken, en hebben daarbij ook uw vragen beantwoord. De inhoud van dit accountantsverslag is door ons op 13 juni 2024 afgestemd met een ambtelijke afvaardiging. De bevindingen en beschouwingen in dit verslag komen voort uit onze controlewerkzaamheden. Het verslag van bevindingen is, zoals hiervoor reeds verwoord, bedoeld om u te ondersteunen in uw beoordeling van de jaarrekening 2023. Wij wijzen u erop dat uw controlerende taak uiteraard verder gaat dan uitsluitend het financieel getinte perspectief vanuit de accountantscontrole.

Wij bedanken de medewerkers van de gemeente voor de prettige samenwerking en zijn vanzelfsprekend graag bereid een nadere toelichting te verstrekken.

Met vriendelijke groet,
Flynth Audit B.V.

R.L. van der Sande MSc RA

Inleiding

In het kader van de door de gemeenteraad aan ons verstrekte opdracht voor de controle van de jaarrekening 2023 van de gemeente Maashorst brengen wij u hierbij verslag uit van onze belangrijkste bevindingen naar aanleiding van onze controlewerkzaamheden die wij onlangs hebben uitgevoerd.

Dit accountantsverslag is bedoeld om u te ondersteunen in uw beoordeling van de jaarrekening 2023. Wij wijzen u erop dat uw controlerende taak uiteraard verder gaat dan uitsluitend het financieel getinte perspectief vanuit de accountantscontrole.

Deze rapportage beschrijft op hoofdlijnen onze controleaanpak en de belangrijkste aangelegenheden die wij tijdens onze controle in overweging hebben genomen. Wij zijn van mening dat de reikwijdte van onze werkzaamheden en de resultaten daarvan een deugdelijke basis vormen voor ons oordeel over de jaarrekening van uw gemeente.

Onze werkzaamheden zijn erop gericht een oordeel te kunnen geven over de jaarrekening 2023 van de gemeente Maashorst en niet primair op het opsporen van fraudes of onregelmatigheden in uw organisatie. De bevindingen in deze brief zijn daarom beperkt tot de punten die voortvloeien uit de controle van de jaarrekening.

Wij hebben de accountantscontrole van de jaarrekening 2023 van de gemeente Maashorst afgerond. Wij verstrekken een goedkeurende controleverklaring voor de getrouwheid, onder voorbehoud dat de jaarrekening ongewijzigd wordt vastgesteld door de raad. Verder hebben we geen indicaties van fraude en/of niet-naleving van wet- en regelgeving.

Wij hebben de concept versie van deze rapportage besproken tijdens de bijeenkomst op 1 juli 2024 met uw audit commissie, en hebben daarbij ook uw vragen beantwoord. De inhoud van dit accountantsverslag is door ons op 13 juni 2024 afgestemd met een ambtelijke afvaardiging.

Structuur rapportage

Hoofdstuk 1	Bestuurlijke samenvatting
Hoofdstuk 2	Jaarrekening
Hoofdstuk 3	Jaarverslag
Hoofdstuk 4	Significante risico's
Hoofdstuk 5	Interne beheersing
Hoofdstuk 6	Externe ontwikkelingen
Bijlage A	(Gecorrigeerde) bevindingen
Bijlage B	SiSa – Fouten en onzekerheden 2023
Bijlage C	Onafhankelijkheid
Bijlage D	Onze communicatie met u

Inleiding

Samenvatting

Jaarrekening

Jaarverslag

Significante risico's

Interne beheersing

Externe ontwikkelingen

Bijlagen

1. Bestuurlijke samenvatting

Onze belangrijkste conclusies

Controleverklaring

Wij hebben de accountantscontrole van de jaarrekening 2023 van de gemeente Maashorst afgerond. Wij verstrekken een goedkeurende controleverklaring voor de getrouwheid, onder voorbehoud dat de jaarrekening ongewijzigd wordt vastgesteld door de raad. Verder hebben we geen indicaties van fraude en/of niet-naleving van wet- en regelgeving.

De voor fouten en onzekerheden gehanteerde materialiteit bedraagt € 2.107.260. De bevindingen in onze rapportage zijn opgenomen vanaf € 50.000. De gehanteerde grenzen sluiten aan op uw financiële verordening.

Reikwijdte van de controle

In de opdrachtbevestiging heeft u ons de opdracht gegeven tot het controleren van de jaarrekening 2023. De reikwijdte van onze controle staat hierin omschreven. Gedurende het verloop van de controle over boekjaar 2023 is op geen enkele wijze sprake geweest van een beperking in de reikwijdte van onze controle. Tijdens de uitvoering hebben zich geen wijzigingen van materieel belang in de reikwijdte voorgedaan. Wij achten de reikwijdte van onze controle voor 2023 voldoende voor de doelstelling van de controle van de gemeente Maashorst.

Grondslagen en verantwoording conform BBV

De accountantscontrole omvat onder meer een onderzoek naar de toepassing van de grondslagen in de jaarrekening. Naar onze mening zijn de door het college gekozen grondslagen voor waardering en resultaatbepaling aanvaardbaar, conform wet- en regelgeving en consistent toegepast. In het boekjaar 2023 zijn geen wijzigingen doorgevoerd in de keuze of de toepassing van de belangrijkste verslaggevingsgrondslagen in het BBV en relevante notities uitgebracht door de Commissie BBV.

Schattingen

Schattingen op basis waarvan een aantal jaarrekeningposten worden bepaald zijn gebaseerd op inzichten van het management. Wij hebben de belangrijkste gehanteerde factoren en veronderstellingen beoordeeld. Wij hebben vastgesteld dat de schattingen en veronderstellingen aanvaardbaar zijn in het kader van de jaarrekening als geheel. Aandachtspunt is het toereikend onderbouwen van de uitgangspunten die ten grondslag liggen aan de nog te maken kosten in de grondexploitatie.

Analyse vermogen en resultaat

Het gerealiseerde resultaat (inclusief de mutaties in de reserves) bedraagt circa € 11,4 miljoen positief versus een begroot resultaat (na wijziging) van nihil.

Voor een nadere toelichting hierop verwijzen wij u naar de analyse van het resultaat in de jaarstukken 2023. In hoofdstuk 3 van dit verslag gaan wij nader in op het resultaat en de ontwikkeling van het (weerstand)vermogen.

Inleiding

Samenvatting

Jaarrekening

Jaarverslag

Significante risico's

Interne beheersing

Externe ontwikkelingen

Bijlagen

Kernpunten van onze jaarrekeningcontrole (1/4)

Grondexploitaties

Door uw gemeente is de exploitatieberekening van de grondexploitaties ten behoeve van de jaarrekening 2023 geactualiseerd. Wij hebben vastgesteld dat de uitgangspunten aanvaardbaar zijn.

De waarde van de bouwgronden in exploitatie is € 21.570.000. Een voorziening voor het verlies van de exploitaties is getroffen voor € 16.887.000.

Het verloop van de bouwgronden in exploitatie is als volgt:

Verloopoverzicht bouwgronden in exploitatie	Bedrag * €1.000
Boekwaarde per 1 januari 2023	€ 46.835
Vermeerderingen	€ 4.939
Verminderings	€ 14.476
Boekwaarde voor resultaat	€ 37.298
Winstneming	€ 1.158
Boekwaarde per 31 december 2023	€ 38.457
Verliesvoorziening	€ 16.887
Stand per 31 december 2023	€ 21.570

Een nadere specificatie van de boekwaarde is opgenomen in paragraaf 4.3.

Onze conclusie is dat de schattingen door het college bij de actualisatie van de exploitatieberekening en daarmee ook met de uitkomsten van deze actualisatie aanvaardbaar zijn. In hoofdstuk 4 gaan wij nader in op de controle alsmede de uitkomsten daarvan inzake de grondexploitaties.

Inleiding

Samenvatting

Jaarrekening

Jaarverslag

Significante risico's

Interne beheersing

Externe ontwikkelingen

Bijlagen

Kernpunten van onze jaarrekeningcontrole (2/4)

Voorzieningen

Bij het opstellen van de jaarrekening moet het college belangrijke schattingen, beoordelingen en aannames toepassen en toelichten. Wij hebben de belangrijkste schattingen, beoordelingen en aannames van het college beoordeeld en zijn tot de conclusie gekomen dat deze zijn gebaseerd op passende bewijsstukken en gebaseerd zijn op gebalanceerde overwegingen.

Sociaal domein

Voor de kosten voor WMO steunt u niet alleen meer op de controleverklaring en financiële productieverantwoordingen van zorgaanbieders, maar baseert u zich ook op de beheersmaatregelen die in uw eigen procesgang de waarborg bieden dat de juiste zorgprestaties conform de gemaakte afspraken zijn verleend.

Voor de lasten Jeugdhulp heeft de gemeente geen verbijzonderde interne controle werkzaamheden uitgevoerd om de nauwkeurigheid van de lasten. Voor de lasten Jeugdhulp geldt daarmee dat de prestatieverlevering niet vastgesteld is en de bestedingen van € 2.885.000 onzeker zijn. Het totaal van onzekerheden heeft geen invloed op het goedkeurend oordeel van de controleverklaring.

Rechtmatigheidsverantwoording

In de jaarrekening 2023 neemt het college voor het eerst een rechtmatigheidsverantwoording op. Deze rechtmatigheidsverantwoording ziet toe op het begrotings-, het voorwaarden- en misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium.

Ten aanzien van het voorwaarden criterium dient uw organisatie te voldoen aan de EU-aanbestedingsregels zoals opgenomen in uw normenkader. De verbijzonderde interne controle (VIC) heeft vastgesteld dat sprake is van onrechtmatigheden ten aanzien van de EU-aanbestedingsregels. Bij 3 leveranciers is vastgesteld dat de inkoop niet voldoet aan de gestelde voorwaarde.

In de rechtmatigheidsverantwoording heeft u een onrechtmatigheid ten aanzien van de aanbestedingsregels opgenomen van in totaal € 1.531.000. Daarnaast is voor 6 leveranciers sprake van een onduidelijkheid of de aanbestedingsregels zijn nageleefd van in totaal € 1.102.000.

Uit onze werkzaamheden voor de rechtmatigheidsverantwoording zijn geen bevindingen gebleken. De opgenomen toelichting van het college voldoet. Verder achten we de werkzaamheden van het college toereikend om tot een oordeel te komen.

Inleiding

Samenvatting

Jaarrekening

Jaarverslag

Significante risico's

Interne beheersing

Externe ontwikkelingen

Bijlagen

Kernpunten van onze jaarrekeningcontrole (3/4)

Single Information Single Audit (SiSa)

In de jaarrekening wordt verantwoording afgelegd voor ontvangen specifieke uitkeringen en gerelateerde bestedingen door middel van de SiSa-bijlage. Het Rijk en provincies maken in toenemende mate gebruik van deze specifieke uitkeringen. Ook in 2023 is het aantal regelingen toegenomen. Het afzonderlijk verantwoorden van deze specifieke regelingen zorgt voor de ambtelijke medewerkers voor een verzwaring van de administratieve lasten en voor een verhoging van onze controlekosten. De controledruk neemt zowel voor de ambtelijke organisatie als voor ons als accountant toe.

Onze verwachting is dat het aantal regelingen in de komende jaren verder zal toenemen.

Frauderisicoanalyse

Medio boekjaar 2023 heeft de gemeente Maashorst een frauderisicoanalyse opgesteld. Dit is een goede ontwikkeling om de interne beheersing verder vorm te geven. In de managementletter hebben wij aangegeven dat de analyse aan kracht kan winnen door de frauderisico's per proces in kaart te brengen en bij het identificeren van de frauderisico's specifiek gebruik te maken van de fraudedriehoek.

In de paragraaf bedrijfsvoering in het jaarverslag is een tekstuele toelichting opgenomen inzake de frauderisico's.

Speerpunt geldstromen migratieopgaven

Wij hebben op basis van de uitgevoerde werkzaamheden ten aanzien van de SISA-regeling A16 Bekostigingsregeling Opvang Ontheemden Oekraïne de juistheid van de ingaande geldstromen vastgesteld, bestaande uit een rijksbijdrage. De juistheid hiervan hebben wij vastgesteld middels een aansluiting van de rijksbijdragen met de registratie in de financiële administratie en ontvangst per bank.

Ten aanzien van de uitgaven hebben wij vastgesteld dat het aantal gerealiseerde opvangplekken overeenkomt met de opgaven van de Veiligheidsrisico, en hiermee concluderen wij dat de gemeente recht heeft op een normbedrag aan vergoeding per gerealiseerde opvangplaats in 2023. Tevens hebben wij vastgesteld dat het te ontvangen normbedrag voor de gerealiseerde plek per dag in het boekjaar juist is verantwoord.

Voor de bestedingen ten aanzien van uitvoeringskosten en uitgekeerde vertrekkingen hebben wij de aansluiting vastgesteld met de financiële administratie. Vanuit de SISA-regeling hebben wij aanvullend gegevensgerichte werkzaamheden uitgevoerd door middel van het uitvoeren van een kritische deelwaarneming op de uitvoeringskosten en uitgekeerde verstrekkingen. Op basis hiervan hebben wij geen afwijkingen geconstateerd.

Inleiding

Samenvatting

Jaarrekening

Jaarverslag

Significante risico's

Interne beheersing

Externe ontwikkelingen

Bijlagen

Kernpunten van onze jaarrekeningcontrole (4/4)

Speerpunt cyber security

De gemeente heeft een solide basis gelegd voor cybersecurity door een uitgebreide risicoanalyse uit te voeren en diverse beveiligingsmaatregelen te implementeren.

We hebben het volgende vastgesteld:

- Proactieve Respons op Dreigingsmeldingen: Gemeente Maashorst ontvangt meldingen van de Algemene Dreigingsdienst en software- en hardware leveranciers. Door deze meldingen te analyseren en direct actie te ondernemen, zoals het inlichten van medewerkers en het verbieden van risicovolle apps, worden potentiële dreigingen snel geneutraliseerd.
- MFA: Met de implementatie van multi-factor authenticatie (MFA) wordt het aanzienlijk moeilijker voor ongeautoriseerde personen, met name uit risicolanden, om in te loggen op gemeentelijke systemen. Dit verhoogt de beveiliging tegen buitenlandse dreigingen.
- Maatregelen Risicolanden: Gemeente Maashorst heeft specifieke landen geïdentificeerd als verhoogd risico op cybersecuritybedreigingen. Hiervoor zijn extra beveiligingsmaatregelen getroffen, zoals het blokkeren van inkomend verkeer uit deze regio's en het monitoren van verdachte activiteiten.
- Training/bewustwording medewerkers: Door medewerkers regelmatig te informeren en te trainen over actuele dreigingen en beveiligingsprocedures, blijft de bewustwording hoog. Dit helpt in het minimaliseren van menselijke fouten die tot beveiligingsincidenten kunnen leiden.
- Calamiteitenplan: Er zijn uitgebreide incident- en calamiteitenplannen opgesteld die ervoor zorgen dat de gemeente snel en effectief kan reageren op beveiligingsincidenten. Regelmatige tests en oefeningen van deze plannen waarborgen dat alle betrokkenen goed voorbereid zijn.

Dit is een continu proces dat voortdurend aandacht vereist om bedreigingen te reduceren. Het uitvoeren van regelmatige penetratietests kan helpen om kwetsbaarheden te identificeren en aan pakken.

Naast bovenstaande hebben we vastgesteld dat uw organisatie niet jaarlijks oefent op het reageren op een gesimuleerd cyberincident. Zie verder ook de bevinding bij het hoofdstuk interne beheersing – incidenten management.

Inleiding

Samenvatting

Jaarrekening

Jaarverslag

Significante risico's

Interne beheersing

Externe ontwikkelingen

Bijlagen

2. Jaarrekening

Jaarrekening – Rechtmatigheidsverantwoording (1/6)

Definitie rechtmatigheid

Het juridische begrip rechtmatigheid heeft betrekking op alle geldende wet- en regelgeving. Rechtmatigheid is het handelen in overeenstemming met de wet- en regelgeving. Het begrip rechtmatigheid in het kader van de rechtmatigheidsverantwoording is een minder omvattend begrip. Hierbij bestaat er een duidelijke relatie met het financieel beheer. Er moet immers worden verantwoord dat baten, lasten en balansmutaties rechtmatig tot stand zijn gekomen. Het gaat om de financiële beheersingshandelingen.

Verantwoordings- en rapportagegrens

De verantwoordingsgrens valt binnen een bandbreedte van 0% en 3% van de totale lasten van de gemeente, inclusief toevoegingen aan de reserves. Voor zowel de fouten als voor onduidelijkheden afzonderlijk geldt hetzelfde percentage, waarbij fouten en onduidelijkheden niet bij elkaar opgeteld worden.

We hebben vastgesteld dat in de financiële verordening de verantwoordingsgrens is opgenomen ter hoogte van 1%. In de financiële verordening heeft u verder een rapportagegrens opgenomen van € 50.000. Het besluit accountantscontrole decentrale overheden hanteert een percentage van 1% voor fouten, waardoor uw verantwoording gelijke zekerheid als onze accountantscontrole verschaft.

Normen en toetsingskader

Het normenkader voor de rechtmatigheidsverantwoording betreft uw inventarisatie van de voor de verantwoording relevante regelgeving.

Het normenkader heeft u geactualiseerd op basis van wijzigingen in wet- en regelgeving en is vastgesteld op 23 maart 2023. Uw inventarisatie van regelgeving bestaat uit externe en interne regelgeving. We constateren dat u de actualisatie nauwkeurig heeft uit gevoerd en het normenkader aansluit op de geldende externe en interne regelgeving.

Het operationaliseren van het normenkader is een taak van het college en wordt vastgelegd in een toetsingskader. In het toetsingskader is per wet/regeling/verordening vastgelegd welke artikelen relevant zijn voor de toetsing.

Uw organisatie heeft ervoor gekozen geen toetsingskader vast te stellen, waardoor de operationalisatie van het normenkader niet inzichtelijk is voor de raad. Op basis van de kadernota rechtmatigheid ben u niet verplicht het toetsingskader vast te stellen, maar we adviseren u het toetsingskader wel vast te stellen vanuit een oogpunt van transparantie.

Inleiding

Samenvatting

Jaarrekening

Jaarverslag

Significante risico's

Interne beheersing

Externe ontwikkelingen

Bijlagen

Jaarrekening - Rechtmatigheidsverantwoording (2/6)

Begrotingscriterium

Bij de rechtmatigheidsverantwoording vormt het begrotingscriterium een belangrijk toetsingscriterium. Financiële beheershandelingen die ten grondslag liggen aan de baten en lasten, alsmede de balansposten, dienen tot stand te zijn gekomen binnen de grenzen van de geautoriseerde begroting en hiermee samenhangende programma's (begrotingscriterium).

Uitgangspunt is het niveau waarop de gemeenteraad de budgetten in de begroting en bij investeringen geautoriseerd heeft. Dit in lijn met de door u vastgestelde financiële verordening. De toe te passen normen voor het begrotingscriterium zijn op hoofdlijnen door de wetgever bepaald (artikel 189, 190 en 191 van de Gemeentewet). De gemeenteraad heeft deze normen nader ingevuld en geconcretiseerd in de financiële verordening.

Uw raad heeft het begrotingscriterium geconcretiseerd door de volgende criteria:

- Uitgangspunt is dat iedere afwijking van de begroting als onrechtmatig wordt beschouwd. Afwijkingen worden als acceptabel aangemerkt in de volgende situaties:
 - Begrotingsafwijkingen die passen binnen het vastgestelde beleid van de Raad en die niet tijdig konden worden gesignaleerd.
 - Begrotingsafwijkingen waarover de Raad via aan raadsvoorstel, raadsinformatiebrief of op andere wijze is geïnformeerd.
 - Begrotingswijzigingen die geheel of grotendeels worden gecompenseerd door direct gerelateerde baten.
 - Begrotingswijzigingen bij (subsidie) en/of opneemregelingen en die niet tijdig konden worden gesignaleerd.
 - Begrotingswijzigingen ten gevolge van interpretatieverschillen bij uitleg van wet en regelgeving en die zijn geconstateerd tijdens en na het verantwoordingsjaar.
 - Begrotingswijzigingen als gevolg van een onttrekking aan een bestemmingsreserve op basis van realisatie voor zover deze onttrekking daarmee voor een gelijk bedrag overeenkomt met de realisatie van de last, en de activiteit nog niet is beëindigd en de resterende lasten volgen in het jaar na het verantwoordingsjaar. Is de activiteit of het project wel beëindigd en zijn de lasten definitief lager dan begroot, dan vindt de onttrekking overeenkomstig het begrote bedrag plaats en wordt de Raad een voorstel gedaan tot nadere aanwending van de bestemmingsreserve.
 - Begrotingswijzigingen als gevolg van verplichte uitgaven als bedoeld in artikel 193 Gemeentewet te weten.
 - 1)De renten en aflossingen van de door de gemeente aangegane geldleningen en alle overige opeisbare schulden.
 - 2)De uitgaven die bij of krachtens de wet aan de gemeente zijn opgelegd.
 - 3)De uitgaven die voortvloeien uit de van het gemeentebestuur gevorderde medewerking tot uitvoering van wetten en algemene maatregelen van bestuur, voor zover die uitgaven niet ten laste van anderen zijn gebracht.

Inleiding

Samenvatting

Jaarrekening

Jaarverslag

Significante risico's

Interne beheersing

Externe ontwikkelingen

Bijlagen

Jaarrekening - Rechtmatigheidsverantwoording (3/6)

Begrotingsrechtmatigheid - programma's

In het kader van begrotingsrechtmatigheid wordt onderscheid gemaakt naar bruto afwijkingen en formeel onrechtmatige afwijkingen. De bruto afwijkingen vloeien hoofdzakelijk voort uit overschrijding van lasten en baten en overschrijding van baten ten opzichte van de begroting.

De weging van het rechtmatigheidsoordeel vindt plaats op basis van de bruto afwijkingen zonder rekening te houden met de nadere 'spelregels' die met de gemeenteraad in de financiële verordening zijn afgesproken, anders dan het begrip 'tijdig'.

x € 1.000	Bruto afwijking	Geaccepteerd	Formeel onrechtmatig
Overschrijding van de lasten	2.553	2.553	-
Overschrijding investeringsbudgetten (kredieten)	234	-	234
Ongeautoriseerde reservemutaties	-	-	-
Totaal begrotingscriterium	2.787	2.553	234

De overschrijdingen van de lasten en onder- en overschrijdingen van de baten zijn tijdig aan de raad gemeld door de raad hier middels een raadsinformatiebrief over te informeren en tellen daarmee niet mee in het rechtmatigheidsoordeel.

De gemeente heeft het begrip 'tijdig' niet expliciet gedefinieerd in de financiële verordening. Wij begrijpen van de organisatie dat het melden van overschrijdingen van de lasten en onder- en overschrijdingen van de baten tijdig is indien dit bij de jaarstukken aan de raad wordt voorgelegd. Wij adviseren u het begrip 'tijdig' nader te definiëren in de financiële verordening 2024.

Uit de werkzaamheden uitgevoerd door ons om de getrouwheid van de rechtmatigheidsverantwoording te toetsen zijn we niet tot een ander oordeel gekomen dan het college. De afweging heeft het college uitgevoerd in lijn met de criteria vastgesteld in de financiële verordening.

Inleiding

Samenvatting

Jaarrekening

Jaarverslag

Significante risico's

Interne beheersing

Externe ontwikkelingen

Bijlagen

Jaarrekening - Rechtmatigheidsverantwoording (4/6)

Misbruik en Oneigenlijk (M&O) gebruik criterium

De rechtmatigheidseis betreft ook de toetsing op juistheid en volledigheid van de gegevens, die door de belanghebbenden zijn verstrekt om het voldoen aan voorwaarden aan te tonen. Dit ter voorkoming en bestrijding van misbruik en oneigenlijk gebruik van wet- en regelgeving (M&O-criterium).

Om misbruik en oneigenlijk gebruik van overheidsgelden te voorkomen, zijn functionerende beheersmaatregelen nodig. Het gaat er bij het M&O-criterium om dat in de organisatie effectieve maatregelen zijn getroffen om misbruik te voorkomen, dan wel op te sporen, en dat vigerende wet- en regelgeving duidelijk is, aangepast is aan actuele omstandigheden en te handhaven is. Om dit te bewerkstelligen is een mix van maatregelen nodig.

Uw organisatie legt in de frauderisicoanalyse een relatie met het M&O-criterium, maar beschikt nog niet over separaat M&O-beleid. Wij adviseren u M&O beleid op te stellen met de algemene uitgangspunten en de filosofie van de organisatie met betrekking tot het voorkomen van misbruik en oneigenlijk gebruik. Deze monden uit in de keuzes die de organisatie ter zake maakt. De uitwerking daarvan in (een mix van) concrete beheersmaatregelen moet geïntegreerd zijn in de administratieve organisatie/interne controle van de organisatie. Ook adviseren wij u om specifiek beleid op te stellen met betrekking tot de Wet Inburgering 2021, zoals ook benoemd in de vereisten vanuit de Nota verwachting accountantscontrole SiSa.

We hebben uw werkzaamheden vanuit de verbijzonderde interne controle (VIC) met betrekking tot het M&O criterium beoordeeld. We constateren dat de uitgevoerde werkzaamheden toereikend zijn om tot een oordeel te komen voor de rechtmatigheidsverantwoording. U heeft effectieve M&O maatregelen waarbij geen rechtmatigheidsafwijkingen en/of onduidelijkheden geconstateerd zijn die consequenties hebben voor het getrouwe beeld van de jaarrekening.

Inleiding

Samenvatting

Jaarrekening

Jaarverslag

Significante risico's

Interne beheersing

Externe ontwikkelingen

Bijlagen

Jaarrekening - Rechtmatigheidsverantwoording (5/6)

Voorwaardencriterium

Het voorwaardencriterium heeft betrekking op de eisen die worden gesteld bij de uitvoering van de financiële beheersingshandelingen. De eisen/voorwaarden zijn afkomstig uit diverse wet- en regelgeving en hebben betrekking op aspecten als doelgroep, termijn, grondslag, administratieve bepalingen, normbedragen, bevoegdheden, bewijsstukken, recht, hoogte en duur.

In de hierna volgende paragrafen worden de voorwaarden met de hoogste impact / risico binnen de jaarrekening nader toegelicht.

Voorwaardencriterium - Aanbestedingswet

De regels over aanbesteden staan in de Aanbestedingswet 2012 en het Aanbestedingsbesluit. Om de rechtmatigheid van de aanbestedingen vast te stellen heeft u een analyse uitgevoerd op de verstrekte inkoopopdrachten over een periode van vier jaar. In de analyse heeft u beoordeeld of de opdrachten tijdig zijn aanbesteed. Voor de aanbestede opdrachten is beoordeeld of de realisatie van de inkoopopdracht aansluit op de aanbesteding. Ten aanzien van het onderliggende proces van toetsing hebben wij geconstateerd dat de toetsing vooral heeft plaatsgevonden aan het eind van het jaar en ten behoeve van de accountantscontrole.

Wij constateren dat er voldoende aandacht binnen de organisatie is voor het naleven van de Europese aanbestedingsregels. Wel adviseren wij u het model dat gehanteerd wordt voor de spendanalyse aan te passen om zodoende alle controlepunten ten aanzien van het naleven van de vigerende aanbestedingsregels zichtbaar te controleren en te onderbouwen. In dit kader kan het best worden aangesloten bij het controlemodel van beter aanbesteden.

Er zijn 3 afwijkingen van de Europese aanbestedingsrichtlijnen geconstateerd ter grootte van in totaal € 1.531.000. Daarnaast is voor 6 leveranciers sprake van een onduidelijkheid of de aanbestedingsregels zijn nageleefd van in totaal € 1.102.000. Dit bedrag aan onrechtmatigheden en onduidelijkheden is meegenomen in de door het college opgestelde rechtmatigheidsverantwoording ten behoeve van het boekjaar 2023.

Inleiding

Samenvatting

Jaarrekening

Jaarverslag

Significante risico's

Interne beheersing

Externe ontwikkelingen

Bijlagen

Jaarrekening - Rechtmatigheidsverantwoording (6/6)

Voorwaarde criterium - Juistheid kosten zorgaanbieders

De gemeenten ontvangen facturen van zorgaanbieders voor de levering van zorg aan burgers vanuit maatschappelijke ondersteuning en jeugdzorg. De gemeenten kunnen niet altijd vaststellen:

- Of er niet te veel of een andere soort zorg is gefactureerd dan is toegekend door de gemeente.
- Dat de prestaties (geleverde zorg) op de factuur feitelijk ook zijn geleverd.
- Of de kosten en verplichtingen volledig zijn.

Om de rechtmatigheid van de lasten vast te stellen heeft de verbijzonderde interne controle werkzaamheden uitgevoerd om de rechtmatigheid van de transacties vast te stellen. De belangrijkste werkzaamheden daarbij zijn:

- Aansluiting van lasten op de productieverantwoordingen.
- Vaststellen wat het oordeel en controleprotocol is van de ontvangen controleverklaring bij de productieverantwoording en welke impact dat heeft op de betrouwbaarheid van de productieverantwoording.

Dit betreffen aspecten die samen vallen met getrouwe beeld en daardoor niet doorwerken naar de rechtmatigheidsverantwoording.

Voorwaarde criterium - Wet Fido, schatkistbankieren, Ufdo en Ruddo

De Wet financiering decentrale overheden (Fido) en onderliggende regelingen in de vorm van Regeling schatkistbankieren decentrale overheden, Uitvoeringsregel financiering decentrale overheden (Ufdo) en Regeling uitzettingen en derivaten decentrale overheden (Ruddo), bevatten regels die de risico's voor gemeenten moeten beperken bij lenen en beleggen. Aan deze overtredingen van de Wet fido zijn in veel gevallen geen (directe) financiële gevolgen verbonden. Uit de werkzaamheden van de verbijzonderde interne controle (VIC) blijken geen bevindingen.

Inleiding

Samenvatting

Jaarrekening

Jaarverslag

Significante risico's

Interne beheersing

Externe ontwikkelingen

Bijlagen

Jaarrekening – Grondexploitaties (1/2)

Ontwikkeling risicoprofiel

Het geraamde eindresultaat van de grondexploitaties is met € 1.734.000 naar beneden bijgesteld. De boekwaarde is afgenomen met € 9.148.000 waardoor op de balans een boekwaarde per 31 december 2023 is opgenomen van € 21.570.000. De mutatie wordt voornamelijk veroorzaakt door de opbrengsten vanuit de grondexploitatie De Ruiters € 10.719.000 en Hoenderbos/Velmolen € 2.298.000 en de kosten van het bouw- en woonrijp maken van de grondexploitatie Bedrijventerrein Voederheil € 1.393.000.

Project specifieke risico's zijn afgedekt middels de verliesvoorziening bij de betreffende grondexploitaties. Daarnaast is als achtervang de algemene bedrijfsreserve grondbedrijf aanwezig, waarmee de risico's in voldoende mate worden ondervangen.

Tussentijdse winstnemingen

Het BBV schrijft voor dat winst bij grondexploitaties tussentijds genomen dient te worden op basis van de Percentage-of-Completion (POC) methode. In 2023 is zichtbaar dat € 1.158.000 aan winst is verantwoord. Deze tussentijdse winst ziet voornamelijk toe op de grondexploitatie Hoenderbos/Velmolen € 894.000. Deze winstname hangt samen met de grondverkoop in 2023.

Verliesvoorziening

De verliesvoorziening is gebaseerd op de netto contante waarde. Op basis van de actualisatie van de grondexploitaties is de voorziening voor verlies toegenomen met € 815.000. De mutatie heeft voornamelijk betrekking op de toename van de verliesvoorziening van de grondexploitatie Uden-Noord 1 van € 447.000, vanwege extra plankosten door het verlengen van de doorlooptijd van de grondexploitatie met 3 jaar.

Inleiding

Samenvatting

Jaarrekening

Jaarverslag

Significante risico's

Interne beheersing

Externe ontwikkelingen

Bijlagen

Gehanteerde parameters

De gemeente heeft evenals in voorgaande jaren exploitatieopzetten opgesteld die inzicht geven in de nog te maken kosten en te realiseren opbrengsten per grondexploitatie.

Wij hebben de parameters en uitgangspunten van de grondexploitaties gecontroleerd. De volgende parameters zijn hierbij door de gemeente gehanteerd:

- De indexatie van de kosten- en opbrengstenramingen is gebaseerd op de Outlook grondexploitaties 2024 van Metafoor Ruimtelijke Ontwikkeling. De indexatie van de kosten is ingeschat op 3% voor het jaar 2024 en voor de jaren vanaf 2025 e.v. op 2%.
- De indexatie van de opbrengsten is onderverdeeld naar woningen en bedrijven, waarbij een percentage van 1,5% voor het jaar 2024 en voor de jaren vanaf 2025 e.v. een percentage van 2% is gehanteerd voor de woningen. Voor bedrijven is een percentage van 1% voor de jaren 2024 tot en met 2026 gehanteerd en voor de jaren vanaf 2027 e.v. is een percentage van 2% gehanteerd.
- Voor de opbrengsten (prijzen) die reeds vastliggen in overeenkomsten met externe partijen wordt geen indexatie toegepast.
- De rente is vastgesteld op 1,76% wat past binnen de bandbreedte van de verslaggevingsgrondslagen ten opzichte van de werkelijk gewogen rente.

Op basis van de uitgevoerde werkzaamheden zijn we tot de conclusie gekomen dat de exploitatieopzetten zijn gebaseerd op valide uitgangspunten. De uitgangspunten en veronderstellingen zijn met name bepaald op basis van ervaringscijfers vanuit referentieprojecten, bestekramingen /aanbestedingen en inzichten van medewerkers binnen de eigen organisatie en ramingen van externe adviseurs. Aandachtspunt is het toereikend onderbouwen van de uitgangspunten die ten grondslag liggen aan de nog te maken kosten in de grondexploitatie. Wij hebben vastgesteld dat de parameters en uitgangspunten voor de grondexploitaties evenwichtig zijn bepaald.

Gezien de externe factoren die significante invloed kunnen hebben op de waardering van projecten, zoals bijvoorbeeld inflatie en ontwikkelingen op de hypotheekmarkt, adviseren wij u periodiek ook externe expertise in te zetten om de gehanteerde aannames en veronderstellingen te valideren.

Inleiding

Samenvatting

Jaarrekening

Jaarverslag

Significante risico's

Interne beheersing

Externe ontwikkelingen

Bijlagen

Jaarrekening – Schattingen

Algemeen

Bij het opstellen van de jaarrekening moet het college belangrijke boekhoudkundige schattingen beoordelingen en aannames toepassen en toelichten. Wij hebben de belangrijkste schattingen, beoordelingen en aannames van het college beoordeeld en zijn tot de conclusie gekomen dat deze zijn gebaseerd op passende bewijsstukken en goed uitgebalanceerde overwegingen. Onderstaande tabel bevat een overzicht van onze bevindingen met betrekking tot die schattingen en oordelen.

Belangrijk schattingen	Mate van Subjectiviteit	Onze beoordeling		Toelichting
		2022	2023	
Waardering van grond en gebouwen inclusief afschrijvingen	Gemiddeld			De afschrijvingstermijnen zijn vergelijkbaar met voorgaand jaar en de termijnen die wij bij andere gemeenten zien. Er zijn geen indicaties dat de afschrijvingstermijnen niet zijn afgestemd op de economische levensduur van de activa.
Waardering grondexploitatie	Hoog			De grondexploitatie wordt jaarlijks geactualiseerd en op een consistente wijze gewaardeerd. Aan de exploitatieopzet liggen berekeningen en onderbouwingen ten grondslag waarbij op een conservatieve wijze wordt rekening gehouden met toekomstige kosten en opbrengsten. Wij kunnen ons vinden in de wijze waarop de waardering van de grondexploitatie is bepaald.
Voorzieningen	Gemiddeld			De saldi in de voorzieningen worden jaarlijks geactualiseerd en op een consistente wijze berekend. Aan de voorzieningen liggen toereikende berekeningen en onderbouwingen ten grondslag.
Waardering van deelnemingen en uitzettingen (Financiële Vaste Activa)	Gemiddeld			Er zijn geen indicaties dat een afwaardering van de boekwaarde van een deelneming of uitzetting noodzakelijk is.
Waardering debiteuren	Gemiddeld			Minimaal jaarlijks wordt de voorziening voor dubieuze debiteuren geactualiseerd. Wij kunnen ons vinden in de wijze waarop de voorziening voor de diverse soorten vorderingen bepaald is.

Inleiding

Samenvatting

Jaarrekening

Jaarverslag

Significante risico's

Interne beheersing

Externe ontwikkelingen

Bijlagen

 = controleverschil

 = Optimistisch

 = Evenwichtig

 = Voorzichtig

Jaarrekening – Sociaal Domein

Algemeen

Het college is verantwoordelijk voor het opstellen van de jaarrekening, maar voor het sociaal domein is sprake van afhankelijkheid van andere partijen. De Sociale Verzekeringsbank (SVB) voert voor de PGB's het proces betaling aan cliënt uit en zorgaanbieders leveren productieverantwoordingen aan voor in het boekjaar geleverde zorg. Om verantwoording af te kunnen leggen over de lasten die samenhangen met het sociaal domein, is de gemeente daarom afhankelijk van het verkrijgen van betrouwbare verantwoordingsinformatie van andere partijen.

Productieverantwoordingen

Uw gemeente heeft voor de financiële verantwoording van de Jeugdzorg en WMO een aansluiting gemaakt tussen de financiële administratie en zorgadministratie op basis van het berichtenverkeer. Tot slot is er aansluiting gezocht met de ontvangen productieverantwoordingen van de zorgleveranciers.

De productieverantwoordingen worden voorzien van een controleverklaring. Op het moment dat de controleverklaring een goedkeurend oordeel heeft, hebben wij voldoende zekerheid over de getrouwheid van deze kosten WMO en Jeugdzorg inclusief prestatieverklaring.

	Jeugdhulp	WMO	Totaal
Lasten 2023	€ 17.202.000	€ 15.687.000	€ 32.889.000
Besteding <u>met</u> productieverantwoording en goedkeurende controleverklaring	€ 14.317.000	€ 7.306.000	€ 21.623.000
Besteding <u>zonder</u> productieverantwoording en goedkeurende controleverklaring	€ 2.885.000	€ 8.381.000	€ 11.266.000

Voor de bestedingen zonder productieverantwoording en goedkeurende controleverklaring heeft de gemeente verbijzonderde interne controle werkzaamheden uitgevoerd om de nauwkeurigheid van de lasten WMO vast te stellen.

Voor de lasten Jeugdhulp heeft de gemeente geen verbijzonderde interne controle werkzaamheden uitgevoerd om de nauwkeurigheid van de lasten vast te stellen. Voor de lasten Jeugdhulp geldt daarmee dat de prestatielevering niet is vastgesteld en de bestedingen van € 2.885.000 onzeker zijn. Het totaal van onzekerheden heeft geen invloed op het goedkeurend oordeel van de controleverklaring.

Inleiding

Samenvatting

Jaarrekening

Jaarverslag

Significante risico's

Interne beheersing

Externe ontwikkelingen

Bijlagen

Jaarrekening – Nadere toelichting

Wijziging in overige wet- en regelgeving

In de jaarrekening 2023 zijn geen stelsel- en/of schattingswijzigingen verwerkt.

Bevestiging van het college

De gemeente heeft de jaarrekening opgesteld volgens de verslaggevingsvereisten van het besluit begroting en verantwoording (BBV).

Reikwijdte van de controle

Wij hebben het college ter confirmatie een schriftelijke bevestiging gevraagd aangaande haar verantwoordelijkheden inzake de financiële verslaggeving.

Er zijn geen meningsverschillen met het management noch het college geweest en er waren geen beperkingen bij de uitvoering van onze controle. Naar onze mening is ons bij de uitvoering van onze controleopdracht door de medewerkers en het college de volledige medewerking verleend en hebben wij volledige toegang tot de benodigde informatie gehad.

Wet Normering Topinkomens (WNT)

Wij wijzen u erop dat een wettelijke verplichting is om de jaarstukken openbaar te maken. Openbaarmaking kan gebeuren door het plaatsen van uw jaarstukken op uw website. Wij hebben geconstateerd dat uw jaarstukken over voorgaand jaar openbaar zijn gemaakt.

Binnen de WNT gelden specifieke regels voor de samenloop van uitvoerende topfuncties bij verschillende WNT-instellingen. In overeenstemming met het controleprotocol WNT hebben wij geen controlewerkzaamheden uitgevoerd op de naleving van deze anticumulatieregeling. Dit is net als in voorgaande jaren in de controleverklaring tot uitdrukking gebracht.

Inleiding

Samenvatting

Jaarrekening

Jaarverslag

Significante risico's

Interne beheersing

Externe ontwikkelingen

Bijlagen

3. Jaarverslag

Jaarverslag – Kwaliteit toelichting

Jaarverslag voldoet aan eisen BBV

In het BBV zijn diverse eisen opgenomen voor de vorm en inhoud van het jaarverslag. Wij hebben vastgesteld dat uw jaarverslag voldoet aan de eisen die het BBV hieraan stelt.

Kwaliteit paragrafen

In het BBV zijn diverse eisen opgenomen voor de mate van toelichting in de paragrafen. Wij hebben vastgesteld dat de toelichting in de paragrafen voldoet aan de vereisten vanuit het BBV.

Verenigbaarheid jaarrekening en jaarverslag

Wij zijn verplicht vast te stellen of wij op grond van de tijdens de controle verkregen informatie onjuistheden of tegenstrijdigheden hebben geconstateerd tussen de jaarrekening en het jaarverslag die gebruikers van de jaarstukken zouden kunnen beïnvloeden. Dit is naar onze mening niet het geval.

Informatiewaarde

We hebben de informatiewaarde van uw jaarrekening gebaseerd op de inzichtelijkheid, concreetheid en kwaliteit van de analyses vanuit perspectief van de gemeenteraad. De inzichtelijkheid is toereikend en geeft de gebruiker voldoende inzicht in de ontwikkelingen, gerealiseerde prestaties en de oorzaken van de afwijkingen.

Inleiding

Samenvatting

Jaarrekening

Jaarverslag

Significante risico's

Interne beheersing

Externe ontwikkelingen

Bijlagen

Jaarverslag - Kengetallen

Relatie tussen kengetallen

De kengetallen moeten altijd in relatie tot elkaar worden gezien. Uit de combinatie van de kengetallen kan een beeld worden verkregen van de financiële positie van uw organisatie. Daarbij kan ook inzichtelijk worden gemaakt wat de oorzaak is van uw financiële positie.

De analyse van de weerstandsratio en de financiële kengetallen is een onderdeel van het jaarverslag en de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing. Vanuit onze controlerende rol is vastgesteld of het jaarverslag (en dus deze paragraaf) niet strijdig is met de jaarrekening en geen materiële onjuistheden bevat.

Weerstandsvermogen

In de paragraaf weerstandsvermogen heeft het college een overzicht opgenomen van de weerstandscapaciteit. Het weerstandsvermogen bedraagt volgens deze paragraaf € 98,2 miljoen (2022: € 91,5 miljoen).

In de paragraaf weerstandsvermogen zijn de relevante risico's benoemd. Uw organisatie heeft op basis van interne berekeningen het totale bedrag aan gewogen risico's waaraan de organisatie is blootgesteld bepaald op € 16,4 miljoen (2022: € 14,5 miljoen). In de bijbehorende programmaverantwoording in de paragraaf weerstandsvermogen is een specificatie van de top 10 risico's opgenomen.

Solvabiliteit

Het solvabiliteitsratio bedraagt ultimo 2023 48,4% (2022: 45,7%). Voor de solvabiliteit geldt dat hoe hoger dit percentage is, hoe beter uw organisatie in staat is om haar verplichtingen op lange termijn te voldoen.

De netto schuldquote bedraagt 28,6% (2022: 36,4%). De netto schuldquote weerspiegelt het niveau van de schuldenlast van uw organisatie ten opzichte van de eigen middelen en geeft een indicatie van de druk van de rentelasten en de aflossingen op de exploitatie.

Zowel de solvabiliteit als de netto schuldquote laten ten opzichte van voorgaand jaar een positieve ontwikkeling zien.

Inleiding

Samenvatting

Jaarrekening

Jaarverslag

Significante risico's

Interne beheersing

Externe ontwikkelingen

Bijlagen

Jaarverslag - Kengetallen (3/3)

Ratio grondexploitatie

Voor de ratio grondexploitatie geldt dat hoe lager deze is, des te minder risico's de gemeente loopt. De ratio grondexploitatie 10,9% van uw gemeente is gedaald ten opzichte van voorgaand jaar 15% door de gerealiseerde voortgang van uw grondexploitaties. Deze daling wordt voornamelijk veroorzaakt door de gerealiseerde opbrengsten in het jaar 2023 van € 14,5 miljoen.

Structurele exploitatieruimte

Voor de beoordeling van de financiële positie van uw organisatie is het van belang te beoordelen of de structurele baten en lasten in verhouding tot elkaar zijn. Een positief kengetal betekent dat de structurele baten hoger zijn dan de structurele lasten en uw organisatie daardoor incidentele kosten kan permitteren.

Wel merken wij op dat uw structurele exploitatieruimte afneemt en vragen hiervoor uw aandacht.

Inleiding

Samenvatting

Jaarrekening

Jaarverslag

Significante risico's

Interne beheersing

Externe ontwikkelingen

Bijlagen

4. Significante rischio

Jaarrekening – Significante risico's

In onze controleaanpak hebben wij een aantal significante risico's onderkend voor de controle van de jaarrekening van uw gemeente. Hieronder gaan wij nader in op deze significante risico's en zetten wij in hoofdlijnen uiteen welke werkzaamheden wij hebben verricht om deze significante risico's te mitigeren.

Omschrijving risico	Aanpak management	Eigen controlewerkzaamheden
Het significante risico voor de waardering van de grondexploitatie	Gegeven de aard van het risico waarbij interne beheersing wordt doorbroken kan dit risico niet worden gemitigeerd door middel van interne beheersing.	Het significante risico is gerelateerd aan de inschatting van de verliesvoorziening. Wij hebben dit risico kunnen mitigeren door gegevensgerichte detailcontroles uit te voeren, op de nog te maken kosten & opbrengsten, indexatie van schatting en fasering van de grondexploitatie. Uit onze werkzaamheden zijn geen bevindingen naar voren gekomen.
Het frauderisico op onrechtmatige betalingen komt voort vanuit een aantal bevindingen zoals ook opgenomen in de managementletter 2023: <ul style="list-style-type: none">• Er is geen vier-ogen principe ingeregeld voor het aanmaken en wijzigen van crediteurstamgegevens (subsidies).• Er is geen zichtbare controle op het batch- en hash total van de betaallijst.• Er is geen zichtbare controle op de betaallijst.	Gegeven de aard van het risico, waarbij interne beheersing wordt doorbroken, kan dit risico niet worden gemitigeerd door middel van interne beheersing.	Wij hebben dit risico kunnen mitigeren door gegevensgerichte detailcontroles uit te voeren, waaronder de aansluiting van het bankrekeningnummer van inkoopfacturen en subsidieverstrekingen met de daadwerkelijke betaling en een analyse op dubbele bankrekeningnummers bij dezelfde crediteuren. Uit onze werkzaamheden zijn geen indicaties voor frauduleuze betalingen naar voren gekomen.

Inleiding

Samenvatting

Jaarrekening

Jaarverslag

Significante risico's

Interne beheersing

Externe ontwikkelingen

Bijlagen

Jaarrekening – Significante risico's

Omschrijving risico

Het management bevindt zich in een positie om fraude te plegen, omdat het in staat is de administratieve vastleggingen te manipuleren en frauduleuze financiële overzichten op te stellen door interne beheersing te doorbreken die anderszins effectief lijkt te werken. Het risico is verondersteld in alle entiteiten aanwezig.

Wij hebben dit risico specifiek onderkend ten aanzien van de waardering van de grondexploitatie. Risicorichting is dat de waardering te hoog is.

Daarnaast hebben wij dit risico onderkend ten aanzien van de memoriaalboekingen die worden gemaakt in het afsluitingsproces.

Aanpak management

Gegeven de aard van het risico waarbij interne beheersing wordt doorbroken kan dit risico niet worden gemitigeerd door middel van interne beheersing.

Eigen controlewerkzaamheden

Het doorbreken van beheersingsmaatregelen door het management is op basis van de controlestandaarden altijd een significant risico. Interne beheersingsmaatregelen, ongeacht hoe goed in opzet en bestaan, kunnen risico's van materiële onjuistheden in de jaarrekening slechts beperken, en niet volledig mitigeren, wegens de inherente beperkingen van interne beheersmaatregelen.

Wij hebben de opzet en implementatie geëvalueerd van de maatregelen van interne beheersing in de processen voor het genereren en verwerken van journaalposten en het maken van schattingen.

Wij hebben journaalposten geselecteerd op basis van risicocriteria en hierop specifieke controlewerkzaamheden verricht. Deze werkzaamheden omvatten onder meer inspectie van informatie uit brondocumenten. Wij hebben geen significante transacties buiten het kader van de normale bedrijfsuitoefening geïdentificeerd.

Tevens hebben wij specifieke controlewerkzaamheden verricht ten aanzien van belangrijke schattingen van het college. Onze werkzaamheden hebben niet geleid tot specifieke aanwijzingen voor fraude of vermoedens van fraude ten aanzien van het doorbreken van de interne beheersing door het college.

Omschrijving risico

Het risico op onrechtmatige toekenningen komt voort vanuit een aantal bevindingen zoals ook opgenomen in de managementletter 2023:

- Er is geen vier-ogen principe ingeregeld voor de toekenningen van WMO en Jeugd en Uitkeringen.
- Er is geen vier-ogen principe ingeregeld voor de toekenningen van Uitkeringen.

Aanpak management

Gegeven de aard van het risico, waarbij interne beheersing wordt doorbroken, kan dit risico niet worden gemitigeerd door middel van interne beheersing.

Eigen controlewerkzaamheden

Wij hebben dit risico kunnen mitigeren door gegevensgerichte detailcontroles uit te voeren op de toekenningen van beschikkingen inzake WMO, Jeugd en Uitkeringen voor het jaar 2023.

Uit onze werkzaamheden zijn geen bevindingen naar voren gekomen.

Inleiding

Samenvatting

Jaarrekening

Jaarverslag

Significante risico's

Interne beheersing

Externe ontwikkelingen

Bijlagen

Inleiding

Samenvatting

Jaarrekening

Jaarverslag

Significante risico's

Interne beheersing

Externe ontwikkelingen

Bijlagen

Jaarrekening – Verantwoordelijkheden m.b.t. fraude

Uw verantwoordelijkheid

- De primaire verantwoordelijkheid voor het voorkomen en detecteren van fraude berust bij de gemeenteraad en het college. Deze verantwoordelijkheid betreft ook het opzetten en onderhouden van interne beheersingsmaatregelen met betrekking tot de betrouwbaarheid van de financiële rapportage, de werking van de bedrijfsvoering en naleving van de van toepassing zijnde wet- en regelgeving.
- Het uitvoeren, vastleggen en actualiseren van de frauderisicoanalyse als geïntegreerd onderdeel van de bij uw gemeente in gebruik zijnde interne beheersing, een evaluatie van de mogelijke impact en waarschijnlijkheid van frauderisico's en de ondernomen acties om frauderisico's te beperken, inclusief de risico's van omkoping, corruptie en frauderisico's met betrekking tot cybersecurity.
- Het waarborgen dat de cultuur en de omgeving van uw organisatie integer zijn en ethisch gedrag bevorderen.
- Het onderzoeken van iedere vermeende of vermoede misstand die onder de aandacht van de gemeenteraad en het college wordt gebracht; en
- Daarnaast is de gemeenteraad verantwoordelijk voor het monitoren van het risico op managementfraude, voor het bepalen of de interne beheersmaatregelen voldoende zijn om frauderisico's te identificeren, voor de beoordeling van de competentie en integriteit van zichzelf en van het college en voor het versterken van een cultuur van integriteit en ethisch gedrag.

Onze verantwoordelijkheid

- Wij hebben een fraudediscussie gevoerd en bevestigingen verkregen van de gemeenteraad, het college en anderen binnen de entiteit ten aanzien van de interne beheersing, risico-inschattingen (inclusief de processen om de risico's op fraude in de entiteit te identificeren en erop in te spelen), en eventuele kennis met betrekking tot fraude of vermoede fraude.
- Verder hebben wij het college verzocht om informatie die het eventueel aan zijn werknemers heeft meegedeeld over haar visie op bedrijfspraktijken en ethisch gedrag.
- Daarnaast hebben wij inzicht verkregen in de wijze waarop de gemeenteraad toezicht uitoefenen op de door het college gevolgde processen om de risico's op fraude te identificeren en hierop in te spelen.
- Wij hebben de geplande controlewerkzaamheden besproken met de gemeenteraad.
- Wij moeten adequaat reageren op tijdens de controle geconstateerde (vermoede) fraude.
- Wij rapporteren over onze gevolgde controleaanpak met betrekking tot fraude(risico's) in de controleverklaring.

Geen aanwijzingen

Wij zijn door de organisatie op de hoogte gesteld over één fraudegeval die betrekking had op diefstal via phishing. Voor een nadere toelichting hierop verwijzen wij u naar de paragraaf bedrijfsvoering in de jaarstukken 2023

Tijdens onze controlewerkzaamheden zijn geen aanwijzingen van fraude onder onze aandacht gekomen.

Inleiding

Samenvatting

Jaarrekening

Jaarverslag

Significante risico's

Interne beheersing

Externe ontwikkelingen

Bijlagen

5. Interne beheersing

Algeheel beeld interne beheersing

Als onderdeel van de jaarrekeningcontrole hebben wij in het najaar van 2023 een interim-controle uitgevoerd. Wij richten ons bij de interim-controle voornamelijk op de opzet en het bestaan van het stelsel van administratieve organisatie en maatregelen van de interne beheersing.

Onze interim-controle kijkt niet verder dan de noodzakelijke elementen voor de jaarrekening 2023. Daarbij beoordelen wij voornamelijk de opgenomen maatregelen van administratieve organisatie en interne beheersing binnen de belangrijkste processen, die zijn gericht op het waarborgen van een betrouwbare informatievoorziening zowel binnen uw gemeenschappelijke regeling als naar buiten toe aan derden.

Algeheel beeld

Wij kennen de gemeente als een organisatie die in ontwikkeling is. Dit sluit ook aan bij een gemeente die onlangs uit een fusie is ontstaan. De gemeente heeft als gevolg van de fusie een nieuwe organisatie opgezet. Hierbij zijn in eerste instantie de belangrijkste onderwerpen als eerste opgepakt, zoals het vastleggen van de nieuwe structuur en werkwijzen in beleid en werkinstructies. Daarnaast zijn de processen geharmoniseerd en ingericht met de bijbehorende interne beheersingsmaatregelen. Een onderdeel wat nog verder dient te worden geoptimaliseerd betreft het inrichten van de interne beheersing. Dit beeld sluit aan bij een fusiegemeente, waarbij tijd nodig is voor het op orde krijgen van de processen en (het zichtbaar maken van) de hierin aanwezig interne beheersing.

Op basis van de uitgevoerde interim-controle 2023 concluderen wij dat de administratieve organisatie en interne beheersing voldoet aan de minimaal daaraan te stellen eisen. De bevindingen die wij in de managementletter hebben opgenomen dienen te worden gezien als aanbevelingen om de interne beheersing verder door te ontwikkelen. Wij hebben geen bevindingen ten aanzien van de onvervangbare interne beheersing.

De medewerkers die wij gesproken hebben, zijn betrokken bij de organisatie en willen de administratieve organisatie en interne beheersing van de organisatie verder optimaliseren. Wel merken wij dat de vastleggingen niet altijd zichtbaar zijn, waardoor achteraf niet is vast te stellen of en wat is gecontroleerd. Wij verwijzen hiervoor ook naar de bevindingen vanuit de interim-controle 2023, waaruit blijkt dat controles wel plaatsvinden, maar veelal niet zichtbaar zijn.

Het gevolg is dat systeemgerichte controles hierdoor niet mogelijk zijn en we net als vorig jaar een gegevensgerichte controle uitvoeren. Dit sluit ook aan bij hoe de VIC-positie binnen de gemeente Maashorst is ingericht en op de controleaanpak bij andere gemeenten. Een gegevensgerichte controle houdt in dat we de getrouwe weergave van de jaarrekening vaststellen door verschillende transacties te controleren aan de hand van de onderliggende documenten. We toetsen niet op de werking van de interne beheersing, zoals dat gebeurt bij systeemgerichte werkzaamheden.

Bij onze interim-controle in het najaar 2024 zullen wij de follow-up van de bevindingen door de organisatie nagaan.

Significante bevindingen interim-controle

Naar aanleiding van de interim-controle hebben wij de volgende significante bevindingen:

- Geen vier-ogen principe mutatie crediteuren stamgegevens.
- Geen vier-ogen principe memoriaalboekingen.
- Geen vier-ogen principe registratie contracten.

Inleiding

Samenvatting

Jaarrekening

Jaarverslag

Significante risico's

Interne beheersing

Externe ontwikkelingen

Bijlagen

Significante bevindingen interim-controle

#	Bevinding	Impact	Stand van zaken follow-up en conclusie
1.	Subsidies <i>Geen vier-ogen principe mutatie crediteuren stamgegevens</i>		<p>Constatering: Er is geen geformaliseerd proces en vier-ogen principe ingeregeld voor het aanmaken en wijzigen van crediteurstamgegevens in Key2Subsidies.</p> <p>Risico: Het risico is dat ongeautoriseerde of onnauwkeurige wijzigingen in de crediteurstamgegevens worden doorgevoerd welke kunnen leiden tot onrechtmatige betalingen.</p> <p>Aanbeveling: We adviseren u om het aanmaken en wijzigen van crediteuren stamgegevens middels een vier-ogen principe af te dwingen in Key2Subsidies.</p> <p>Aanvullende werkzaamheden jaarrekening 2023: Steekproef van de subsidieverstrekkings doortrekken tot en met de betaling, waarbij wordt vastgesteld dat het bedrag op het juiste bankrekeningnummer is betaald. Aangevuld met een analyse vanuit de betalingen op dubbele bankrekeningnummers per crediteur.</p>
2.	Memoriaalboekingen <i>Geen vier-ogenprincipe memoriaalboekingen</i>		<p>Constatering: Er is geen vier-ogen principe ingeregeld voor het opstellen en goedkeuren van memoriaalboekingen.</p> <p>Wij begrijpen van de organisatie dat de budgethouder in de cc van de e-mail met opgestelde memoriaalboeking wordt opgenomen.</p> <p>Risico: De gemeente kan in de reguliere processen voldoende interne beheersing hebben ingebouwd, maar middels een memoriaalboeking kan deze interne beheersing ineens worden doorbroken. Het risico bestaat dat er onjuiste en/of onrechtmatige memoriaalboekingen plaatsvinden, omdat hierop geen controle is ingericht.</p> <p>Aanbeveling: We adviseren u om het opstellen en goedkeuren van memoriaalboekingen middels een vier-ogen principe af te dwingen.</p> <p>Aanvullende werkzaamheden jaarrekening 2023: Inhoudelijke analyse memoriaalboekingen, waarbij specifiek aandacht dient te zijn voor de boekingen rondom jaareinde (december 2023 en januari 2024).</p>
3	Huren <i>Geen vier-ogen principe registratie contracten</i>		<p>Constatering: Er is geen geformaliseerd proces en vier-ogen principe ingeregeld voor de registratie van contractgegevens en de indexatie van contracten in Ultimo.</p> <p>Risico: Het risico bestaat dat de huuropbrengsten niet volledig zijn.</p> <p>Aanbeveling: Wij adviseren u om de registratie van contractgegevens in Ultimo en de indexatie van contracten middels een vier-ogenprincipe af te dwingen.</p> <p>Aanvullende werkzaamheden jaarrekening 2023: Steekproef op nieuwe contracten en indexeringen met de nadruk op toepassing van juiste tarieven en indexatie.</p>

Inleiding

Samenvatting

Jaarrekening

Jaarverslag

Significante risico's

Interne beheersing

Externe ontwikkelingen

Bijlagen

Significante bevindingen interim-controle

Bevinding	Impact	Stand van zaken follow-up en conclusie
<i>Hoog</i>		Bevinding is van groot belang voor de kwaliteit van de administratieve organisatie en interne beheersing, waarbij een risico aanwezig is dat hierdoor de jaarrekening een afwijking van materieel belang kan bevatten of de organisatie kwetsbaar is voor fraude.
<i>Midden</i>		Bevinding is van belang voor de kwaliteit van de administratieve organisatie en interne beheersing, waarbij een risico aanwezig is dat hierdoor de jaarrekening een afwijking van materieel belang kan bevatten.
<i>Laag</i>		De opzet en het bestaan van de administratieve organisatie en interne beheersing is op orde. Met opvolging van deze bevinding kan de kwaliteit van de AO/IB nog verder worden vergroot en kunnen efficiëncyclagen worden behaald.

Inleiding

Samenvatting

Jaarrekening

Jaarverslag

Significante risico's

Interne beheersing

Externe ontwikkelingen

Bijlagen

IT-omgeving

#	Bevinding	Impact	Risico en aanbeveling
1.	Monitoring (Key2Finance)		Er vindt logging plaats van accounts met sterke rechten (superusers). Deze logging wordt echter niet door de organisatie gemonitord. Hierdoor loopt de organisatie het risico dat oneigenlijk gebruik van sterke rechten onopgemerkt blijven. Wij adviseren u om de logging van superusers te monitoren.
2.	Incidenten management		<p>We hebben vastgesteld dat uw organisatie niet jaarlijks oefent op het reageren op een gesimuleerd cyberincident. Hierdoor ontstaat het risico dat de informatiesystemen onvoldoende beschermd zijn tegen malware (bijv. virussen, worms, spyware, spam), hacking, etc.</p> <p>Wij adviseren u om jaarlijks te oefenen op het reageren op een gesimuleerd cyberincident, de uitkomsten hiervan te bespreken en te gebruiken voor het verbeteren van het communicatie- en crisisplan.</p>
3.	Service level agreement		<p>Uw organisatie controleert niet periodiek of de service level agreements met externe partijen op het gebied van (bijvoorbeeld) back-up en recovery worden nageleefd. Door niet te toetsen of de afspraken op het gebied van back-up en recovery worden nageleefd is er geen zekerheid dat kritische gegevens verwerkingen tijdig hersteld kunnen worden.</p> <p>Wij adviseren u om jaarlijks te beoordelen of de gemaakte afspraken in de service level agreement worden nageleefd.</p>

Inleiding

Samenvatting

Jaarrekening

Jaarverslag

Significante risico's

Interne beheersing

Externe ontwikkelingen

Bijlagen

IT-omgeving

Betrouwbaarheid en continuïteit van de automatiseringsomgeving

Onze jaarrekeningcontrole is gericht op het geven van een oordeel omtrent de jaarrekening zelf en is niet primair gericht op het doen van uitspraken omtrent de betrouwbaarheid en de continuïteit van de geautomatiseerde gegevensverwerking als geheel of van onderdelen daarvan. Onze bevindingen daaromtrent raken dan ook slechts die onderdelen, die wij onderzocht hebben in het kader van de jaarrekening, wat wil zeggen dat wij ter zake geen volledigheid pretenderen.

Op grond van artikel 393 lid 4, Titel 9 Boek 2 BW rapporteren wij onze bevindingen met betrekking tot de betrouwbaarheid en continuïteit van de geautomatiseerde gegevensverwerking in dit verslag. Hierbij dient opgemerkt te worden dat de controle van de jaarrekening niet specifiek is gericht op de betrouwbaarheid en continuïteit van de geautomatiseerde gegevensverwerking. Daarnaast maken wij in onze controleaanpak de afweging voor welke processen en stromen wij een gegevensgerichte aanpak passend vinden en voor welke processen en stromen wij in belangrijke mate steunen op de geautomatiseerde gegevensverwerking.

Wij zijn van mening dat voldoende maatregelen zijn getroffen om de betrouwbaarheid en de continuïteit van de geautomatiseerde gegevensverwerking en informatievoorziening te waarborgen.

Inleiding

Samenvatting

Jaarrekening

Jaarverslag

Significante risico's

Interne beheersing

Externe ontwikkelingen

Bijlagen

6. Externe ontwikkeling

Externe ontwikkelingen (1/3)

Inhuur van externen

Op 1 mei 2006 is de Verklaring Arbeidsrelatie vervallen en vanaf dat moment is de Wet DBA van kracht geworden. Hierbij heeft de Belastingdienst in overleg modelovereenkomsten bij de inhuur van externen, direct of via bijvoorbeeld een uitzendbureau, of bemiddelingsbureau opgesteld.

Op het moment dat exact volgens deze regels wordt gewerkt, loopt de opdrachtgever geen risico, in de praktijk is dat echter over het algemeen niet zo. Een externe doet mee aan het personeelsfeest, ontvangt een kerstpakket, werkt op een laptop van de opdrachtgever, werkt er al jaren 4 dagen per week etc. De modelovereenkomsten voor vrije vervanging zijn bijvoorbeeld per 1 januari 2024 vervallen waar niet altijd op wordt gelet.

Tot en met 2024 geldt er vanuit de Belastingdienst nog het handhavingsmoratorium, maar dat vervalt per 1 januari 2025. Dit houdt in dat de Belastingdienst dan kan gaan naheffen, niet terug naar het verleden, maar wel vanaf dat moment. Op dit moment wordt er ook gecontroleerd door de Belastingdienst, zij hebben hiervoor extra personeel aangenomen en bij deze controles wordt vaak geconstateerd dat er geen sprake is van een externe, maar gewoon van een werknemer. Dit bijvoorbeeld omdat iemand via zijn eigen B.V. wordt ingehuurd tijdens ziek en piekdiensten. Het is van belang om in 2024 ervoor te zorgen dat het proces bij de inhuur van externen op orde is.

Notitie Grondbeleid

De nieuwe notitie grondbeleid is een actualisatie van de notitie grondbeleid uit 2019. Vanwege de invoering van de Omgevingswet is een actualisatie noodzakelijk. Alle wijzigingen in de notitie die te maken hebben met de Omgevingswet treden in werking gelijktijdig met de inwerkingtreding van de Omgevingswet. Alle overige wijzigingen treden in werking met ingang van begrotingsjaar 2025. Toepassing met ingang van de jaarrekening 2024 is mogelijk maar niet verplicht. Voor de tussenliggende periode is de notitie uit 2019 leidend aangevuld met het addendum uit december 2022 inzake warme gronden.

Naast aanpassingen in terminologie vanwege wijzigingen in wet- en regelgeving heeft de invoering van de Omgevingswet met name gevolgen voor de verslaggevingsaspecten bij faciliterend grondbeleid.

Inleiding

Samenvatting

Jaarrekening

Jaarverslag

Significante risico's

Interne beheersing

Externe ontwikkelingen

Bijlagen

Externe ontwikkelingen (2/3)

NIS2

De NIS2-regelgeving introduceert strenge(re) eisen op het gebied van cyber- en informatiebeveiliging voor de ondernemingen die onder de nieuwe wet als essentiële of belangrijke entiteit worden aangewezen.

Volgens de NIS2-regelgeving kan de gemeente Maashorst als een NIS2 essentiële entiteit worden aangemerkt. Het moeten voldoen aan NIS2 is niet op basis van aanwijzing, maar automatisch. Belangrijke nieuwe verplichtingen zijn:

- Verplichting tot uitvoeren risicobeoordeling en nemen van passende maatregelen om risico's te mitigeren.
- Verplichting tot het melden van incidenten binnen 24 uur; en
- Verplichting tot het registreren in een Europees register.

Inwerkingtreding van de NIS2-regelgeving is per 1 september met handhaving vanaf 1 oktober 2024. Het is van belang dat u tijdig voorbereidingen treft. Het niet voldoen aan de NIS2-regelgeving kan significante boetes tot gevolg hebben in de vorm van geldboetes als ook eventuele persoonlijke aansprakelijkheid van het college.

Inleiding

Samenvatting

Jaarrekening

Jaarverslag

Significante risico's

Interne beheersing

Externe ontwikkelingen

Bijlagen

Externe ontwikkelingen (3/3)

Duurzaamheid - ESG

In een tijdperk waarin duurzaamheid en maatschappelijke verantwoordelijkheid centraal staan, wordt de noodzaak voor duurzaamheidsverslaggeving in de publieke sector steeds urgenter. Organisaties in de publieke sector hebben een intrinsieke verantwoordelijkheid om transparantie te bieden over hun impact op mens en milieu. Het opstellen en delen van een duurzaamheidsverslag is niet langer een optionele praktijk, maar eerder een essentiële stap naar het opbouwen van vertrouwen, het voldoen aan verwachtingen van belanghebbenden en het stimuleren van positieve verandering.

Duurzaamheidsverslaggeving is momenteel geen wettelijke vereiste voor organisaties in de publieke sector, maar het belang ervan wordt steeds groter. De samenleving hecht veel waarde aan duurzaamheid en verslaggeving hierover. Vanaf het boekjaar 2024 zullen beursgenoteerde bedrijven zich conformeren aan de Corporate Sustainability Reporting Directive (CSRD) en de European Sustainability Reporting Standards (ESRS) als leidende richtlijnen voor duurzaamheidsverslaggeving.

Duurzaamheidsonderwerpen worden volgens de laatste standaarden gecategoriseerd in Environmental, Social en Governance, ofwel ESG. Dit gaat dus verder dan alleen klimaat gerelateerde aspecten. In de ESRS is een nuttig kader opgenomen van thema's die relateren aan ESG. Het is echter geen allesomvattend model, aangezien er voor organisaties mogelijk relevante thema's zijn die niet zijn opgenomen, en omgekeerd. Het kader en de thema's zoals opgenomen in de ESRS kan ook de publieke sector ondersteunen bij verantwoordingsprocessen.

Voor publieke organisaties die geen onderneming voeren (zijnde een grote B.V. of N.V.) is de CSRD momenteel niet van toepassing. Het is nog niet duidelijk of andere Nederlandse rechtspersonen waaronder die in de publieke sector in de toekomst mogelijk verplicht zullen worden om een duurzaamheidsverslag op te stellen. Mogelijk kunt u wel worden benaderd door een CSRD plichtige onderneming die u vragen stelt over uw duurzaamheidsbeleid en doelstellingen.

Gezien de kerntaak van de publieke sector om duurzame meerwaarde voor de samenleving te creëren, ligt het voor de hand dat de sector bekend is met het rapporteren van toegevoegde waarde in het jaarverslag. Het toevoegen van duurzaamheidsinformatie zou dan ook een logische stap zijn. De publieke sector kan hierbij leren van (beursgenoteerde) bedrijven om op die manier meer maatschappelijke waarde te genereren.

Indien u meer informatie wenst over dit onderwerp, verzoeken wij u dit aan te vragen bij uw bekende contactpersoon bij Flynth.

Inleiding

Samenvatting

Jaarrekening

Jaarverslag

Significante risico's

Interne beheersing

Externe ontwikkelingen

Bijlagen

Bijlagen

Bijlage A1 – Niet-gecorrigeerde bevindingen

Omschrijving	Fouten	Onzekerheden
Eigen vermogen – onttrekking onderhoudskosten bestemmingsreserve kapitaallasten	€ 121.000	-
Overlopende passiva – geen verplichting terugontvangen subsidie	€ 400.000	-
Lasten Jeugdhulp - prestatielevering	-	€ 2.885.000
Totaal	€ 521.000	€ 2.885.000

Aanbiedingsbrief

Samenvatting

Jaarverslag

Jaarrekening

Significante risico's

Interne beheersing

Externe ontwikkelingen

Bijlagen

Bijlage A2 – Gecorrigeerde bevindingen

Omschrijving	Fouten	Onzekerheden
Overlopende passiva - SiSa-regeling C32	€ 150.000	-
Financiële vaste activa – balanspresentatie startersleningen	€ 3.064.000	-
Uitzettingen < 1 jaar - balanspresentatie vorderingen op openbare lichamen	€ 731.000	-
Overlopende activa - balanspresentatie vorderingen op openbare lichamen	€ 2.272.000	-
Overlopende activa – toelichting verloopoverzicht bijdrage COA (presentatie)	€ 180.000	-
Voorzieningen - toelichting dotaties en onttrekkingen verloopoverzicht (presentatie)	€ 2.368.000	-
Overlopende passiva – dubbele boeking SPUK	€ 1.318.000	-
Overlopende passiva – balanspresentatie ontvangen voorschotbedragen van EU en NL overheidslichamen	€ 1.722.000	-
Overlopende passiva – balanspresentatie ontvangen voorschotbedragen van EU en NL overheidslichamen	€ 560.000	-
Huren – eliminatie baten en lasten	€ 545.000	-
Voorzieningen – dekking vervangingsinvesteringen riolering	€ 439.000	-
Totaal	€ 12.910.000	-

Aanbiedingsbrief

Samenvatting

Jaarverslag

Jaarrekening

Significante risico's

Interne beheersing

Externe ontwikkelingen

Bijlagen

Bijlage B – SiSa - Fouten en onzekerheden 2023

In onze controle zijn specifieke werkzaamheden verricht om een oordeel te kunnen geven over de getrouwheid en rechtmatigheid van de financiële verantwoordingsinformatie in de SiSa-bijlage bij de jaarrekening.

Voor de werkzaamheden stelt het Besluit Accountantscontrole Decentrale Overheden (BADO) andere rapportage toleranties dan gehanteerd zijn bij de controle van uw jaarrekening. De rapporteringstolerantie per specifieke uitkering is:

- € 12.500 wanneer de omvangsbasis niet hoger is dan €125.000.
- 10% van de omvang wanneer de omvangsbasis tussen €125.000 en €1.000.000 ligt.
- € 125.000 wanneer de omvangsbasis hoger is dan € 1.000.000.

Wanneer de regelingen geen toelichting bevatten hebben we geen bevindingen geconstateerd met een omvang groter dan de rapportage tolerantie.

Rechtmatigheidsoordeel specifieke uitkeringen (zoals blijkt uit de controleverklaring)	GOEDKEUREND
Strekking controleverklaring getrouwheid gehele jaarrekening	GOEDKEUREND

Nr.	Specifieke uitkering of overig	Fout of onzekerheid	Financiële omvang in Euro's	Toelichting fout/onzekerheid
JenV A16	Bekostigingsregeling opvang ontheemden Oekraïne	-	-	-
FIN B2	Regeling specifieke uitkering gemeentelijke hulp aan gedupeerden kinderopvangtoeslagproblematiek 2021	-	-	-
BZK C32	Regeling specifieke uitkering ventilatie in scholen	-	-	-
BZK C41B	Specifieke uitkering Regeling flexibele inzet woningbouw (SiSa tussen medeoverheden)	-	-	-
BZK C55	Aanpak energiearmoede	-	-	-
BZK C62	Regeling specifieke uitkering kwijtschelding gemeentelijke belastingen	-	-	-
BZK C75B	Regiodeals 3e tranche (SiSa tussen medeoverheden)	-	-	-
BZK C92	Regeling specifieke uitkering Informatiepunten Digitale Overheid	-	-	-

Aanbiedingsbrief

Samenvatting

Jaarverslag

Jaarrekening

Significante risico's

Interne beheersing

Externe ontwikkelingen

Bijlagen

Bijlage B – SiSa - Fouten en onzekerheden 2023

Nr.	Specifieke uitkering of overig	Fout of onzekerheid	Financiële omvang in Euro's	Toelichting fout/onzekerheid
BZK C94	Specifieke Uitkering Lokale Aanpak Isolatie	-	-	-
BZK C209	Meerjarige regeling voor huisvesting aandachtsgroepen	-	-	-
BZK C210B	Meerjarige regeling specifieke uitkering flexibele inzet woningbouw (SiSa tussen medeoverheden)	-	-	-
OCW D8	Specifieke uitkering Onderwijsachterstandenbeleid	-	-	-
OCW D14	Middelen inhalen COVID-19 gerelateerde onderwijsvertragingen	-	-	-
OCW D19	Tijdelijke onderwijshuisvesting ontheemden	-	-	-
OCW D22	Regeling specifieke uitkering voor de voorschoolse educatie aan ontheemde peuters	-	-	-
lenW23 E3	Subsidieregeling sanering verkeerslawaaï	-	-	-
lenW E44B	Tijdelijke impulsregeling klimaatadaptatie 2021–2027 (SiSa tussen medeoverheden)	-	-	-
EZK F28	Tijdelijke regeling capaciteit decentrale overheden voor klimaat-en energiebeleid (CDOKE)	-	-	-
SZW G2	Specifieke uitkering Participatiewet (PW)	-	-	-
SZW G3	Specifieke uitkering Besluit Bijstandverlening Zelfstandigen	-	-	-
SZW G4	Specifieke uitkering Tozo	-	-	-
SZW G10	Specifieke uitkering Wet Inburgering	-	-	-
SZW G12	Kwijtschelden publieke schulden SZW-domein hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire_gemeentedeel 2023	-	-	-
SZW G13	Onderwijsroute _ deel gemeente 2023	-	-	-

Aanbiedingsbrief

Samenvatting

Jaarverslag

Jaarrekening

Significante risico's

Interne beheersing

Externe ontwikkelingen

Bijlagen

Bijlage B – SiSa - Fouten en onzekerheden 2023

Nr.	Specifieke uitkering of overig	Fout of onzekerheid	Financiële omvang in Euro's	Toelichting fout/onzekerheid
VWS H4	Specifieke uitkering stimulering sport	-	-	-
VWS H8	Regeling Sportakkoord 2020-2022	-	-	-
VWS H12	Specifieke uitkering lokale preventieakkoorden of preventieaanpakken	-	-	-
VWS H30	Specifieke uitkering sport en bewegen, gezondheidsbevordering, cultuurparticipatie en de sociale basis 2023–2026	-	-	-
VWS H31	Specifieke uitkering noodfonds energie amateursportverenigingen (SPUK NEAS)	-	-	-
VWS H32	Specifieke uitkering Meerkosten Energie Openbare Zwembaden	-	-	-
VWS H35B	Specifieke uitkering SPUK IZA-doelen 2023-2026 (SiSa tussen medeoverheden)	-	-	-
LNV L7B	Regeling specifieke uitkering IBP-Vitaal PI	-	-	-

Aanbiedingsbrief

Samenvatting

Jaarverslag

Jaarrekening

Significante risico's

Interne beheersing

Externe ontwikkelingen

Bijlagen

Bijlage C – Onze onafhankelijkheid is gewaarborgd

Bevestiging van onafhankelijkheid

De voorschriften in het kader van onafhankelijkheid zijn opgenomen in de 'Verordening inzake Onafhankelijkheid (ViO)' van de Koninklijke Nederlandse Beroepsorganisatie van Accountants (de NBA) en vormen een belangrijk onderdeel van het 'normenkader' waaraan een accountant moet voldoen.

Wij bevestigen dat onze onafhankelijke positie ten opzichte van de gemeente Maashorst, inclusief haar verbonden derden, in overeenstemming met de Nederlandse wettelijke en beroepsvoorschriften is gewaarborgd. Wij zijn van mening dat onze objectiviteit gedurende het afgelopen jaar niet is aangetast.

Rotatie

Een te grote mate van vertrouwdheid of vertrouwen kan een bedreiging vormen voor de onafhankelijkheid van de accountant wanneer bepaalde leden van het controleteam geregeld en voor lange tijd aan de controle van een controlecliënt meewerken.

Wij beoordelen de bedreiging voor de onafhankelijkheid die kan voortvloeien uit de langdurige betrokkenheid van andere leden van het controleteam bij de controleopdracht.

Er heeft voor de accountantscontrole 2023 geen rotatie plaatsgevonden. Het is eveneens niet noodzakelijk om voor de accountantscontrole 2024 te roteren.

Persoonlijke, zakelijke of financiële relaties

Wij hebben een evaluatie gemaakt van persoonlijke, zakelijke en financiële relaties tussen Flynth en haar medewerkers en de gemeente Maashorst inclusief haar verbonden derden, die van invloed kunnen zijn op onze onafhankelijkheid. Bij deze evaluatie zijn ons geen zaken gebleken die aan u gerapporteerd moeten worden.

Geschenken en persoonlijke uitingen van gastvrijheid

De onafhankelijkheidsregels vereisen dat de eindverantwoordelijke accountant de met governance belaste organen informeert over geschenken en persoonlijke uitingen van gastvrijheid die Flynth, een bestuurder of interne toezichthouder van Flynth of een lid van het controleteam heeft ontvangen van of verstrekt aan ondernemingen in de groep of een bij de rechtspersoon betrokken persoon. Hierbij is een drempel van € 100 opgenomen in de regels.

Wij hebben geen geschenken en persoonlijke uitingen van gastvrijheid, die een (geschatte) waarde van meer dan € 100 hebben, ontvangen of verstrekt.

Aanbiedingsbrief

Samenvatting

Jaarverslag

Jaarrekening

Significante risico's

Interne beheersing

Externe ontwikkelingen

Bijlagen

Bijlage D – Onze communicatie met u

Bevestiging van onafhankelijkheid

Door middel van dit accountantsverslag informeren wij de gemeenteraad over de belangrijkste aangelegenheden naar aanleiding van onze accountantscontrole 2023.

Bevestigingen van het college

Wij hebben van het college een bevestiging bij de jaarrekening van de gemeente Maashorst ontvangen.

Onze communicatie met de raad

Wij hebben in ons audit plan gecommuniceerd over onze verantwoordelijkheden en onafhankelijkheid. Door middel van ons audit plan hebben wij ook een beschrijving gegeven van de reikwijdte en timing van onze controle, waaronder significante risico's en materialiteit.

Eveneens door middel van dit accountantsverslag informeren wij de gemeenteraad over de belangrijkste aangelegenheden naar aanleiding van onze accountantscontrole 2023.

Er zijn geen meningsverschillen met het college geweest en er waren geen beperkingen bij de uitvoering van onze controle.

Geen meningsverschillen met het college en/of beperkingen in reikwijdte van de controle

Naar onze mening is ons bij de uitvoering van onze opdracht door het college en de medewerkers van de gemeente Maashorst de volledige medewerking verleend en hebben wij volledige toegang tot de benodigde informatie gehad.

Proces van de controle

Wij hebben een goed maar intensief controleproces gehad met de organisatie. Bij de start van de jaarrekeningcontrole was niet alle gevraagde informatie beschikbaar. Daarnaast leidde de op onderdelen beperkt opgeleverde controledocumentatie en een beperkt uitgevoerde verbijzonderde interne controle tot veel aanvullende vragen. Dit heeft tot vertraging en aanvullende inzet van onze kant geleid in het controletraject.

Tijdens de controle van de jaarrekening hebben een veelheid aan onderwerpen tot de nodige afstemming en ook bevindingen geleid. Dit zag bijvoorbeeld toe op diverse balansposten zoals overlopende activa/passiva en voorzieningen, maar ook op toelichtingen zoals de WNT en de SiSa-bijlage.

Wij gaan met de organisatie evalueren op welke wijze voor zowel ons als de organisatie de controle efficiënter kan worden uitgevoerd. Belangrijk aandachtspunt is om bij aanvang van de controle te kunnen beschikken over een volledig controledossier. Ten aanzien van de controledocumentatie is het van belang dat deze navolgbaar is alsmede dat de specificaties voldoende zijn onderbouwd met onderliggende brondocumentatie.

Aanbiedingsbrief

Samenvatting

Jaarverslag

Jaarrekening

Significante risico's

Interne beheersing

Externe ontwikkelingen

Bijlagen

Disclaimer en beperking in gebruik en verspreidingskring

Dit accountantsverslag is alleen bestemd voor het college van de gemeente Maashorst en mag niet in zijn geheel of gedeeltelijk worden verstrekt of aangehaald zonder onze schriftelijke toestemming vooraf. Er wordt geen verantwoordelijkheid aan een derde partij geaccepteerd, omdat dit verslag daar niet voor opgesteld en bedoeld is. Dientengevolge nemen wij geen enkele verplichting of plicht van zorg aan ieder ander persoon aan wie dit verslag getoond of in zijn handen komt, op ons.

De in dit accountantsverslag aan de orde gestelde onderwerpen zijn door ons geconstateerd gedurende onze controleopdracht waarvan wij van mening zijn dat zij aandacht van het college een de raad behoeven. Het is geen allesomvattend verslag van alle geconstateerde zaken en in het bijzonder kunnen wij niet verantwoordelijk worden gesteld voor het rapporteren van alle bedrijfsrisico's of tekortkomingen in het systeem van interne beheersing. Elke conclusie, opinie of opmerking in dit accountantsverslag is verstrekt in de context van onze controleverklaring over de jaarrekening als geheel.

Evenzo geldt dat de opmerkingen, bevindingen en aanbevelingen met betrekking tot het systeem van interne beheersing niet gelezen moeten worden als een afzonderlijke opinie van het systeem van interne beheersing en haar werking.

Introductie

Samenvatting

Belangrijkste bevindingen

Oordeel bij de jaarrekening

Overige onderwerpen

Ontwikkelingen